

Ангеліна МАШИХІНА

студентка 3 курсу

факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Науковий керівник: **Олена ГОРЕЦЬКА**

к.психол.н., доцент (БДПУ)

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ ВАЖКОВИХОВУВАНості У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ

Актуальність. На сучасному етапі життя та в умовах політичного напруження країни, економічної нестабільності, відбувається перепис основних моральних та духовних цінностей, поглядів та думок громадян у різних сферах життя людини. Внаслідок не сформованості основних життєвих цінностей та хиткості етичних принципів, найбільш вразливими виявляються діти та підлітки. Саме вони найчастіше сприймають і засвоюють негативні тенденції сьогодення. Все підлітки проявляють бездуховність, аполітичність, відсутність почуття відповідальності за свою поведінку, втрачають інтерес до навчання, знань. У вчинках таких неповнолітніх проявляються жорстокість, безсердечність і агресивність [1].

Ступінь досліджуваності проблеми. Важковихованість, педагогічна занедбаність підлітків в наш час стала звичним явищем і вміння своєчасно вплинути на дитину, здійснити профілактичну або корекційну роботу, що допоможе не тільки значно поліпшити взаємовідносини між учнями та їхніми однолітками, учнями і педагогами, учнями та їхніми батьками, педагогами та батьками, а й знизити чисельність правопорушень, які здійснюються на основі агресивності та емоційної неврівноваженості, є дуже важливим. Тому особливе місце при розгляді цієї проблеми посідає діагностика особистості, котра дозволяє не лише встановити причини такої поведінки та глибше пізнати сутність її проблем, а й намітити адекватні шляхи профілактичної роботи багату класифікацій типів важковихованості і так само існує багато підходів щодо їх діагностики. Оскільки, кожному девіантному підлітку властивий свій набір відхилень у поведінці: пропуски уроків, фізичне насильство, грубість у спілкуванні, ворожість до людей, нехтування обов'язками, агресивність, недовіра до батьків та вчителів, завищена або низька самооцінка та інші [1]. важливо дослідити їхній генезис, тобто дати відповіді на запитання: «Звідки?», «Чому?», іншими словами провести діагностику, котра дозволяє встановити причини певної поведінки підлітка та глибше пізнати сутність його проблем, й лише, отримавши результати психодіагностики можна вирішувати завдання профілактики, консультування і корекції.

Основні висновки. Вивчення причин виникнення відхилень у поведінці, створення прогностичної програми реальних заходів і шляхів подолання проблем «важких дітей», одночасна робота з подолання недоліків сімейного та педагогічного виховання диктує необхідність розробки системи заходів для надання психологічної допомоги всім учасникам освітнього процесу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дроздов О.Ю., Скок М.А. Проблеми агресивної поведінки особистості. Чернігів: ЧДПУ ім. Т.Г. Шевченка, 2000. 156 с.
2. Протасова Н.И. Психологическая диагностика девиантного поведения несовершеннолетних. Астрахань: АГПУ, 2000., 260 с.

Валерія ПАРАПАНОВА

студентка 2 курсу

факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Науковий керівник: **Марина ДОРОШЕНКО**,

к.психол.н., доцент (БДПУ)

ОСОБЛИВОСТІ МІЖОСОБИСТІСНИХ СТОСУНКІВ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ

Актуальність. Міжособистісні стосунки – це система установок, орієнтацій, очікувань і стереотипів через які люди сприймають себе і оцінюють один одного. Міжособистісні відносини за своєю природою є різноманітними і емоційно забарвленими. Вони супроводжуються різними почуттями (симпатіями і антипатіями). В психології позначаються міжособистісні відносини терміном "взаємини".

Ступінь досліджуваності проблеми. Теоретичною основою розгляду теми міжособистісних стосунків у підлітків займалися: Глійчук В. І., Кон І. С., Фельдштейн Д. І., Андреева Г. М., Донцова А. І., Рибаківа М. М., Захарова А. В., Остапенко Г. В., Рубінштейн С. Л., Божович Л. І.

В роботах М.І. Лісіна, в яких предметом дослідження було спілкування дитини з іншими людьми, що розуміється як діяльність, а в якості продукту цієї діяльності виступають відносини з іншими і образ себе та іншого.

Мета дослідження: діагностика міжособистісних стосунків в підлітковому віці.

Методи дослідження:

1. Методика визначення спрямованості особистості Б. Басса.
2. Діагностика прийняття інших (за шкалою Р. Фейя).
3. Бесіда та спостереження.

Сутність дослідження. Було проведено емпіричне дослідження, його метою було виявлення міжособистісних стосунків в підлітковому віці. Вибірка складалася з учнів 6-их та 8-их класів на базі Бердянської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №20 (39 учнів 6-их класів та 43 учнів 8-их класів).

У результаті діагностики визначення спрямованості особистості Б. Басса було виявлено, що у методиці діагностики спрямованості особистості Б. Басса в 6 класах: спрямованість на себе (Я) мають – 43%, спрямованість на спілкування (О) – 30%, та спрямованість на справу (Д) – 27%, підлітків. В той час як в учнів 8 класів: спрямованість на себе (Я) мають – 32%, спрямованість на спілкування (О) – 40%, та спрямованість на справу (Д) – 28%, учнів.